

Kaip hiperaktyvus mokinys turi atlikti užduotis?

- vienu metu duokite tik po vieną užduotį;
- nuolatos stebėkite ir tikrinkite;
- tikrinkite mokinio žinias, o ne dėmesingumą;
- duokite daugiau laiko atlikti kai kurias užduotis;
- netrukdykite vaiko, kai jis atlieka užduotis;
- jeigu būtina, leiskite vaikui atlikti nepriklausančias užduotis;
- Stresas, spaudimas, nuovargis lengvai gali paskatinti netinkamą elgesį.

Mokymuisi tinkamos sąlygos:

- riboti trikdančius stimulus;
- vengti pokyčių;
- sodinti šalia mokytojo stalo;
- vaikas turėtų sėdėti nugarą į bendraklasius;
- šalia sodinti mokinius, kuriuos mokinys laiko reikšmingais.

Naudota literatūra:

1. S. Harland. Hiperaktyvus ar labai gabus? Vilnius, „Presvika“, 2007.
2. L. Šinkariova. Vaikų ir paauglių psichopatologiją. Kaunas, VDU, 2010.
3. <http://www.kpsc.lt/p8.pdf>

HIPERAKTYVUS VAIKAS

Parengė psichologė asistentė Ingrida Adamonytė
2013 m.

Hiperaktyvus vaikas – tai vaikas su dėmesio ir aktyvumo sutrikimu (ADS), jau mažame amžiuje sukeliantis daugiau rūpesčių. Į hiperaktyvų vaiko elgesį nereikėtų žiūrėti kaip į ligą. Tai problematiškas elgesio tipas, kurį galima koreguoti ir keisti į pagalbą pasitelkiant tarpusavio santykius ir specialias auklėjimo priemones.

Priežastys:

- ankstyvoje vaikystėje atsiradę smegenų funkcijos sutrikimai dėl nėštumo ar gimdymo patologijos;
- genetinis faktorius (dažnai hiperaktyvių vaikų tėvai turėjo šį sutrikimą);
- mitybos ypatumai (per didelis maisto priedų, dažų, konservantų, saldiklių kiekis).
- blogi santykiai šeimoje, konfliktai, neteisingas auklėjimas.

Būdingi požymiai:

- dažnai mosuoja rankomis ar maskatuoja kojomis, rangosi kėdėje;
- atsikelia iš savo vietos klasėje pamokos metu arba kitose situacijose, kai tikimasi, jog jis sėdės ramiai;
- sunkiai susikaupia, lengvai išsiblaško, sunku laikytis nurodymų;
- imasi fiziškai pavojingos veiklos, neatsižvelgdamas į pasekmes;

- labai daug kalba, trukdo kitiems, dažnai pameta daiktus;
- skuba atsakyti į klausimus, nors dar nebaigiama klausiti;
- dažnai pereina nuo vienos veiklos, jos nebaigęs, prie kitos;
- netinkamas dėmesio į save atkreipimas, nepasitikėjimas savimi;
- sunkus bendravimas su suaugusiais;
- dažnai triukšmingai žaidžia arba turi sunkumų žaisti, ilsėtis tyliai.

Principai, kuriais reikėtų vadovautis auklėjant tokį vaiką:

- *Vaikas turėtų tuoj pat patirti savo elgesio pasekmes.* Reikėtų dažniau, negu kitus vaikus, pastebėti ir pagirti (tuojau pat), kai jie gerai elgiasi.
 - *Dažniau parodomas elgesio pasekmės.* Vaikai turi jausti ir matyti, jog yra matomi ir jų elgesys yra vertinamas.
 - *Skatinti motyvuojant tinkamą elgesį.* Fizinis prisilietimas, specialios privilegijos ar materialiniai apdovanojimai yra veiksmingesni nei žodinis pagyrimas.
 - *Bausmių taikymas.* Bausmės turi būti specifinės ir nedidelės, t.y. skiriamos už konkretų poelgį.
- Bausmės taps veiksmingos tik tada, kai bus naudojamos kartu su motyvacijos stiprinimo ir apdovanojimo programomis.

- Pastovumas. Visada ir visur turi būti taikomi tie patys reikalavimai ir tos pačios pasekmės.

Hiperaktyvių mokinių mokymas. Kaip pateikti užduotis?

1. Duodant užduotis palaikyti akių kontaktą;
2. nurodymai turi būti aiškūs ir glausti;
3. Supaprastinkite sudėtingas užduotis, išskaidykite jas, įsitinkinkite, kad užduotį vaikas gerai suprato, jei reikia pakartoti užduotį, darykite tai ramiai, “pozityviu” balsu;
4. Paskatinkite vaiką nesivaržyti paprašyti pagalbos (šiems vaikams pagalbos reikia daugiau ir ilgesnį laiką);
5. Galite reikalauti, kad vaikas turėtų kasdieninių užduočių sąsiuvinį (jei manote, kad tai reikalinga).